

บทคัดย่อภาษาไทย

งานวิจัยนี้เป็นการพัฒนารูปแบบและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าฝ้ายทอมือโดยการพัฒนา ลวดลายผ้าและการออกแบบโครงสร้างสีของผ้าทอด้วยการใช้เส้นด้ายที่ย้อมด้วยสีธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น ของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าฝ้ายทอมือด้วยและการ ออกแบบโครงสร้างสีผ้าทอในกลุ่มเป้าหมาย อันนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และพัฒนาที่เน้นกระบวนการผลิต เพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม งานวิจัยแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นการพัฒนารูปแบบและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ผ้า ฝ้ายทอมือด้วยการออกแบบโครงสร้างสีผ้าทอมือให้ได้มาตรฐาน โดยการออกแบบจัดชุดสีเส้นด้ายพุ่ง และเส้นด้ายยืนที่ย้อมด้วยสีธรรมชาติการทดลองย้อมสีเส้นด้ายฝ้าย/เรยอนด้วยสีธรรมชาติและทดลอง ย้อมจะใช้สารช่วยติดสี (Mordant) จากธรรมชาติ 4 ชนิด ได้แก่ น้ำปูนใส โคลนน้ำขี้เถ้าและสนิมเหล็ก ซึ่งจะทำได้เฉดของสีออกมาต่างๆ กันไปโดยกลุ่มชุมชนทอผ้าจำนวน 3 กลุ่มเป้าหมายแล้วทดสอบ สมบัติความคงทนของสี ได้แก่ ความคงทนของสีต่อการซัก (Colorfastnesstowashing) , ความคงทน ของสีต่อเหงื่อ (Colorfastnessto perspiration) ส่วนที่สองการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือทำ การออกแบบจัดชุดสีเส้นด้ายผ้าฝ้ายทอมือ โดยการเลือกใช้สีจากผลการทดลองเฉดสีและผลการทดสอบ สมบัติการย้อมมาพัฒนาใช้ในผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ในการออกแบบจัดชุดสีเส้นด้าย ให้สมาชิกกลุ่มเป้าหมาย และประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มที่ออกแบบ และพัฒนาขึ้น โดยการนำผลงานผ้าฝ้ายทอมือที่ได้จากการออกแบบโครงสร้างสีผ้าทอมือมาพัฒนาเป็น ผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยกำหนดผลิตภัณฑ์ ดังนี้ ประเภทผลิตภัณฑ์ผ้าผืน ประเภทผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย ประเภทผลิตภัณฑ์เครื่องประกอบการแต่งกาย และประเภทผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอ รวมทั้งสิ้น 30 ผลิตภัณฑ์

Abstract

This research is to develop a model and increase the value of hand woven cotton community products by designing the color structure of the woven fabric using natural dyed yarns. To create the identity of hand-woven cotton community products by developing fabric patterns and structural designs of woven fabric in the target group Which leads to the development of new products and add more value and to raise the standard of the product to be of quality and environmentally friendly. The research is divided into two parts. The first part is the development of patterns and adding value of hand-woven cotton products by designing the color structure of the hand-woven fabrics to meet the standards. By developing hand-woven cotton by designing the dyeing yarn and standing yarn dyed with natural colors Use research, development, experiment (Experimental development) by studying the process of natural dyeing Prepare dyeing water and suitable dyeing methods to meet standards. Byintegrating traditional Thai wisdomAnd identity creation in community products, hand-woven cotton using natural colors Utilizing locally available materials to benefit the capital expenditures and creating jobs Generate income for the local community. By experimenting in three target groups with dyeing cotton / rayon yarns using natural colors and 4 natural mordants are used, namely lime water, mud, ash and iron rust. Then the properties of color fastness as color fastness to washing and color fastness to perspiration are tested, to create community products. The second part, the development of the pattern of hand woven cotton products, made the design, set the color of the hand woven cotton yarn by choosing the color from the color test results and the test of the dyeing properties to be developed in the products in the community. After transferring knowledge in designing, organizing yarn color sets to target group members and assessed the product model of the community enterprise of the group that was designed and developed By developing the form of community products by specifying the products as follows Clothing product category Product type: Dressing accessories And the category of housing products, totaling 30 products